

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТА ОБЛІК ВІДХОДІВ»



Ступінь освіти	магістр
Освітньо-професійні програми	Екологія, Технології захисту навколишнього середовища
Тривалість викладання	3, 4 чверті
Заняття:	весняний семестр
лекції:	2 години
практичні заняття:	1 година
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає

Екології та технологій захисту навколишнього середовища



Викладач:

Борисовська Олена Олександрівна
доцентка, канд. техн. наук

Персональна сторінка

<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Personal/Borisovska.php>

Е-mail:

[borysovska o.o. @nmu.one](mailto:borysovska.o.o.@nmu.one)

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни передбачає опанування державної системи збирання, узагальнення, всебічного аналізу та зберігання відомостей про відходи під час їх утворення та здійснення операцій поводження з ними.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій з проведення інвентаризації та обліку відходів виробництва та споживання на суб'єктах господарювання.

3. Результати навчання

- володіти процедурою інвентаризації відходів на суб'єкті господарювання;
- володіти процедурою паспортизації відходів на суб'єкті господарювання;
- володіти процедурою постановки на облік об'єктів утворення відходів;
- володіти процедурою отримання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами;
- володіти процедурою подання декларації про утворення відходів.

4. Структура курсу ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Вступ до курсу

Основні терміни та визначення курсу

Поводження з відходами. Утилізація відходів. Рекуперація відходів.

Видалення відходів

Об'єкти поводження з відходами. Зберігання відходів. Спеціально відведені місця чи об'єкти. Захоронення відходів.

Державний облік відходів. Первинний облік відходів

Інвентаризація відходів. Паспортизація відходів. Нормативна база з питань обліку та інвентаризації відходів

Тема 2. Модель системи керування відходами на підприємстві

Модель системи керування відходами на підприємстві

Екологічна політика. Типові екологічні аспекти

Екологічні аспекти, на які організація може вплинути

Обов'язки суб'єктів господарювання щодо поводження з відходами

Тема 3. Виявлення та ідентифікація відходів

Виявлення відходів. Ідентифікація відходів

Найменування відходу, груп відходів, код. Небезпечні складники відходів

Властивості відходів, що визначають їх небезпечність. Операції щодо поводження з відходами

Групи небезпечних відходів. Клас безпеки відходів. Фізичний (агрегатний) стан відходу

Тема 4. Інвентаризація та паспортизація відходів

Інвентаризація відходів (загальні питання). Підготовча стадія інвентаризації

Стадія інвентаризації. Заключна стадія інвентаризації. Стадія реєстрації даних інвентаризації

Паспортизація відходів (загальні питання). Складання і ведення паспортів відходів

Складання і ведення паспортів місць видалення відходів. Нормування утворення відходів

Тема 5. Постановка на облік об'єктів утворення відходів

Реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Об'єкт утворення відходів

Об'єкт оброблення (утилізації) відходів. Об'єкт оброблення (утилізації) відходів

Оброблення відходів. Реєстрова карта об'єкта утворення відходів (ОУВ)

Реєстрова карта об'єкта оброблення та утилізації відходів (ООУВ)

Тема 6. Отримання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами

Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами

Заява про надання Дозволу. Документи, що додаються до заяви

Декларація про відходи. Умови та порядок подання декларації про утворення відходів

Тема 7. Відповідальність за порушення законодавства про відходи

Вимоги до збирання відходів на підприємстві

Відповідальність за порушення законодавства про відходи

Дисциплінарна, адміністративна, цивільна, кримінальна відповідальність

Види порушень і адміністративної відповідальності згідно із КУпАП

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1 – Інвентаризація та ідентифікація відходів виробництва та споживання суб'єктами господарювання

2 – Паспортизація відходів

3 – Складання реєстрових карт об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів

4 – Паспортизація місць видалення відходів

5 – Первинний облік відходів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Технічні засоби навчання. Комп'ютерний клас. Інтерактивна дошка. Дистанційна платформа Moodle. Microsoft Office 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Бонус	Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
65	25	15	10	100

Практичні роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи.

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, що містить 5 відкритих запитань.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. За кожне питання здобувач отримує **13 балів (разом 65 балів)**.

6.4. Критерії оцінювання практичної роботи

За кожну практичну роботу здобувач вищої освіти може отримати наступну кількість балів:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

2 бали: отримано неправильну відповідь, проте не використано формулу з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

[https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення про систему запобігання та виявлення плагіату.pdf](https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_про_систему_запобігання_та_виявлення_плагіату.pdf)

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 10 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Борисовська О.О. Інвентаризація та облік відходів: навч. посібник / Дніпро: Літограф, 2017. – 168 с.
2. Інвентаризація та облік відходів. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт студентів спеціальності 7.8.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища / Борисовська О.О., Павличенко А.В., Деменко О.В.; Д.: Національний гірничий університет, 2015. – 100 с.
3. ДК 005-96 «Класифікатор відходів».
4. Довідково-методичні настанови щодо застосування ДК 005-96 «Класифікатор відходів» Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації
5. ДСТУ 2195-99 Технічний паспорт відходу.
6. ДСТУ 3910-99 Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом віднесення їх до класифікаційних категорій.
7. ДСанПіН 2.2.7.029.99 «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення».
8. Закон України «Про управління відходами» №2320-IX від 20.06.2022 р.

Інформаційні ресурси

http://zakon4.rada.gov.ua	Офіційний сайт Верховної Ради України
http://www.mon.gov.ua	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
http://www.menr.gov.ua	Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.
www.irbis-nbuv.gov.ua	Наукова періодика України. Бібліотека ім. В. Вернадського
http://eco-profi.info	Інформаційний ресурс з побутових та промислових відходів
http://sop.org.ua	Служба охорони природи – Інформаційний центр
http://env.teset.sumdu.edu.ua	Науковий центр прикладних екологічних досліджень